

Список літератури.

1. Корецька Н.І. Процес концентрації ринку банківських послуг України: оцінка та стратегії позиціонування. *Економічний форум*. 2014. № 1. С. 196–204.
2. Пурій Г.М. Активізація інвестиційної діяльності банківської системи в контексті розвитку глобалізації. *Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць*. 2009. Випуск 19.12. С. 255–263.

УДК 658.15:338.242.2

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

Шахно А.Ю., д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Сипченко Т.В.**, здобувач. Криворізький національний університет

Вступ. У сучасних умовах ринкової економіки обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікро- та макрорівнях значною мірою залежать від результатів оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, зміст якої виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів і передбачає вивчення комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства. В умовах постійної зміни факторів зовнішнього фінансового середовища та внутрішніх умов здійснення фінансової діяльності збільшується ймовірність періодичного виникнення кризи підприємства, яка може набувати різних форм. Нестабільність економіки обумовлює необхідність для кожного суб'єкта господарювання постійно шукати шляхи підвищення ефективності своєї діяльності. Якщо зупинити розвиток економіки, то підприємства зазнають краху й збанкрутують [1, с. 185].

Метою роботи є обґрунтування шляхів покращення фінансово-економічної діяльності підприємств в сучасних кризових умовах.

Матеріали та методи. У зв'язку з нестабільною політичною та економічною ситуацією в країні постає необхідність пошуку нових підходів, які сприятимуть виходу підприємств із кризи та забезпечать їх належний фінансово-

економічний стан. Значна частка підприємств України має незадовільну структуру капіталу та відчуває нестачу оборотних коштів. Розробка та впровадження нових методів аналізу та шляхів покращення фінансового стану дозволить підприємствам збільшити свій майновий потенціал, відновити платоспроможність та прибутковість [2, с. 220].

Проблемам пошуку шляхів покращення фінансового стану підприємств присвячено багато робіт вітчизняних та закордонних вчених, серед яких треба виділити праці Е. Альтмана, І. Бланка, Д. Городинського, І. Данильчука, Л. Кириченко, Г. Карпенко, О. Крайник, Е. Мороз, Т. Обуцак, Ж. Рішара, О. Рудницької, В. Смачило, В. Фридинського, Е. Хелферта, А. Череп та інших.

Результати. Аналізування фінансового стану підприємства дає змогу вчасно виявити та усунути недоліки у фінансовій сфері, прийняти ефективні управлінські рішення для покращення та забезпечення фінансового стану підприємства в кризових умовах, що сприятиме уникненню банкрутства.

Важливе значення в реалізації завдань оцінки стану підприємства має його інформаційне забезпечення. Однією з найважливіших характеристик економічного стану є фінансова стійкість. Вона формується упродовж всієї господарської діяльності.

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий стан – це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства, а пошук шляхів покращення фінансового стану – це важлива складова управлінської діяльності. Фінансовий стан підприємства визначається такими елементами:

прибутковість роботи підприємства;

оптимальність розподілу прибутку, що залишився у розпорядженні підприємства після сплати податків і обов'язкових платежів;

наявність власних фінансових ресурсів не лише мінімально-необхідного рівня для організації виробничого процесу і процесу реалізації продукції на підприємстві;

раціональне розміщення основних і оборотних фондів;

платоспроможність та ліквідність.

Аналіз фінансового стану підприємства є необхідним етапом для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємств [3]. Для покращення фінансового стану підприємства повинні нарощувати обсяги виробництва, підвищувати продуктивність праці працівників, захопити якомога більшу частку на ринку, розширювати асортимент продукції та підвищувати її якість, зменшувати витрати на виробництво, з максимальною віддачею використовувати усі види ресурсів, грамотно будувати договірні відносини з постачальниками та покупцями, вести раціональну цінову політику.

Для українських підприємств у кризових умовах досить важливим є пошук оптимального співвідношення власного та позикового капіталу, яке б забезпечило мінімальний фінансовий ризик. В умовах функціонування та розвитку соціально-економічних систем в сучасних ринкових умовах з високою часткою ймовірності можливе виникнення кризового стану. Одним із важливих методів покращення стану є прогнозування. На формування показників фінансової діяльності активно впливає керування виробництвом. Тому, безумовно, управління кожним економічним суб'єктом у визначеній мірі повинне бути антикризовим.

Опрацювання наукових джерел дало нам змогу визначити головні напрями покращення фінансово-економічної діяльності підприємств у кризових умовах, а саме: створення системи постійного моніторингу зовнішнього і внутрішнього стану підприємства, розробка заходів зі зниження зовнішньої вразливості підприємства; забезпечення фінансового стану підприємства в середньостроковій перспективі, яке виявляється в стабільному надходженні виручки від реалізації, в достатньому рівні ліквідності активів, підвищенні рентабельності продукції, установленні призупинення штрафних санкцій за прострочену кредиторську заборгованість, забезпеченні достатності фінансових ресурсів для покриття нових поточних зобов'язань; поступовому погашенні старих боргів, скороченні витрат до мінімально допустимого рівня, проведенні енерго- та ресурсозберігаючих заходів; створення стабільної фінансової бази та забезпечення стійкого фінансового становища підприємств у довгостроковій перспективі; пошук оптимального співвідношення власного та позикового капіталу, яке забезпечило б

мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу; розробка методики комплексної бальної оцінки фінансового стану підприємства, яка б дозволила проаналізувати стан підприємства за оптимальною сукупністю фінансових показників та коефіцієнтів тощо [1; 3].

Для ефективнішого збільшення обсягів реалізації треба максимально активізувати збутову діяльність підприємства. Саме за таких умов можна забезпечити покращення фінансово-економічного стану підприємства в кризових умовах.

Висновки. Отже, аналіз фінансового стану підприємства дає якісну та кількісну інформацію про його діяльність, яка необхідна для того, щоб зрозуміти ефективність праці підприємства та покращити його якнайшвидше.

Перелік заходів з покращення фінансового стану є індивідуальним для кожного з підприємств та залежить від сфери, в якій ведеться бізнес, груп продукції, кон'юнктури ринку, регіональної інфраструктури, системи управління підприємством, структури витрат на виробництво та управління, техніко-технологічних особливостей та інших факторів.

Це приводить до необхідності постійного, систематичного ведення фінансового аналізу на підприємстві та вдосконалення методів його проведення, побудови економіко-математичних моделей та формування прогнозів перспективного розвитку.

Список літератури.

1. Ладунка І.С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2016. № 5. С.185–188.

2. Юрій Є.О., Руснак Т.В. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних умовах. *Економіка і суспільство*. 2018. №16. С.560–565.

3. Комариця Л.Л., Кіцак Ю.Г. Аналіз фінансового стану підприємства у кризових умовах економіки. URL:

http://www.rusnauka.com/9_DN_2010/Economics/61392.doc.htm